

Capitolul II

Acțiunea civilă și participanții la procesul civil

15. Capacitatea procesuală de folosință

La data de 1 martie 2016, A.M. a introdus o cerere de chemare în judecată împotriva lui B.T., solicitând instanței pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract autentic de vânzare cu privire la un teren. În motivarea cererii, A.M. a arătat că, la data de 15 iunie 2015, a încheiat cu B.T. o promisiune bilaterală de vânzare cu privire la imobilul în discuție, iar B.T. nu și-a îndeplinit obligația de a se prezenta la notar în vederea încheierii contractului în formă autentică.

Având în vedere faptul că procedura de comunicare a cererii de chemare în judecată cu B.T. nu s-a îndeplinit, dovada de comunicare întorcându-se cu mențiunea „destinatar decedat”, instanța, din oficiu, a efectuat demersuri la direcția pentru evidența populației, pe această cale reieșind că B.T. a decedat la data de 1 februarie 2016.

La primul termen de judecată acordat în cauză, reclamantul a solicitat acordarea unui nou termen pentru a-i introduce în proces pe moștenitorii lui B.T.

Cum ar trebui să procedeze instanța?

- a) să acorde un nou termen de judecată pentru introducerea în cauză a moștenitorilor pârâtului decedat;
- b) să suspende judecarea cauzei până la introducerea în cauză a moștenitorilor lui B.T.;
- c) să invoce din oficiu excepția lipsei capacității procesuale de folosință a lui B.T., să pună excepția în discuția reclamantului și, ulterior, să o admită.

16. Capacitate civilă. Decesul unei părți

Prin acțiunea civilă înregistrată la data de 4 mai 2016 pe rolul Judecătoriei Deva, reclamanta O.G. a chemat în judecată pe pârâta D.V., solicitând obligarea pârâtei să-i predea autoturismul BMW seria X3 pe care i l-a încredințat în vederea deplasării pârâtei la o clinică din Cluj în perioada 14 februarie 2016 - 28 februarie 2016, cu cheltuieli de judecată, reprezentând taxă de timbru și onorariu de avocat pentru redactarea acțiunii.

La primul termen de judecată, s-a prezentat numita D.K., arătând că este fiica pârâtei, care a decedat la data de 15 martie 2016, conform actului de deces pe care îl depune la dosar, fiind, totodată, și unica moștenitoare, soțul pârâtei decedând cu 2 ani înaintea soției. În același timp, arată că a locuit împreună cu mama sa la domiciliul la care pârâta a fost citată.

Față de această împrejurare, reclamanta a solicitat citarea în cauză a moștenitoarei D.K., în calitate de pârâtă, care a recunoscut primirea autoturismului și a fost de acord cu restituirea bunului, solicitând respingerea cererii de obligare a sa la plata cheltuielilor de judecată.

Instanța a admis cererea de citare în cauză în calitate de pârâtă a numitei D.K. și, în final, a admis acțiunea formulată, dispunând obligarea acestei pârâte la plata cheltuielilor de judecată.

Este corectă soluția instanței?

- nu, pârâta nu trebuia obligată la plata cheltuielilor de judecată, întrucât la primul termen de judecată a fost de acord cu pretențiile formulate;
- da, întrucât nu a formulat întâmpinare în termenul legal calculat de la primirea acțiunii la domiciliul unde locuia cu mama sa, astfel că, la primul termen, nu mai are efect recunoașterea;
- nu, acțiunea se impune a fi respinsă ca nefondată.

17. Capacitate procesuală de folosință. Interes. Autoritate de lucru judecat

A.P., minor în vârstă de 15 ani, a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva lui B.P., tatăl său, solicitând instanței ca B.P. să fie obligat să îi achite suma de 1.000 de lei. În motivarea cererii s-a arătat că, prin sentința civilă nr. 123/2015 a Judecătorei V., B.P. a fost obligat să îi achite cu titlu de obligație de întreținere suma de 100 de lei lunar, obligație pe care însă nu și-a îndeplinit-o în ultimele 10 luni.

B.P. a depus la dosarul cauzei întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei capacității procesuale de exercițiu, deoarece A.P. nu a fost asistat de mama sa la formularea cererii de chemare în judecată, excepția autorității de lucru judecat, deoarece există deja o hotărâre judecătorească prin care s-a stabilit obligația sa de a presta întreținere, și excepția lipsei de interes, pentru același motiv.

La primul termen de judecată, C.P., mama lui A.P., prezentă în sală, a arătat că este de acord cu cererea de chemare în judecată formulată de A.P. și a semnat cererea.

Care considerați că va fi soluția instanței?

- va admite excepția lipsei capacității procesuale de exercițiu;
- va admite excepția autorității de lucru judecat;
- va admite excepția lipsei de interes.

18. Capacitate procesuală de exercițiu. Asistare

Reclamanta G.F., în vârstă de 16 ani, a solicitat obligarea pârâtului G.H., tatăl său, la plata unei pensii de întreținere majorate, în funcție de noile venituri ale pârâtului rezultate din adeverința anexată acțiunii, începând cu data introducerii acțiunii și până la terminarea studiilor universitare, arătând că pârâtul mai are un copil minor dintr-o altă căsătorie.

Pârâtul nu s-a prezentat în instanță și nici nu a formulat întâmpinare.

Instanța a acordat un termen de judecată pentru ca mama reclamantei să-și exprime și ea poziția cu privire la acțiune, după care, văzând lipsa acesteia și ținând seama de veniturile pârâtului, de faptul că pârâtul are doi copii în întreținere, a admis acțiunea și a dispus majorarea pensiei de întreținere la cuantumul de 1/6 din veniturile pârâtului.

Este corectă soluția instanței?

- da, pârâtul, având doi copii în întreținere, poate plăti o pensie pentru ambii de până la 1/3 din venitul său lunar cu caracter permanent;

- b) nu, obligația de întreținere trebuia stabilită numai până la terminarea studiilor liceale, urmarea cursurilor unei instituții de învățământ superior nefiind o certitudine;
- c) nu, acțiunea trebuia anulată.

19. Curatela specială

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriai Zalău, reclamantul N.V. a solicitat instanței desemnarea unui curator special pentru minorul N.M., fiul său, în vârstă de 10 ani, pentru reprezentarea sa până la numirea reprezentantului legal.

În motivare, s-a arătat că în dosarul nr. xxx/2016 al aceleiași instanțe, în fața altui complet, se dezbate la cererea sa masa succesorală rămasă în urma soției sale, mama minorului N.M., judecata realizându-se în contradictoriu cu minorul ca moștenitor legal și numiții G.L. și G.A., ca moștenitori testamentari.

Între reclamant și fiul său există interese contrare, impunându-se desemnarea unui curator special pentru minor, indicându-se ca fiind potrivit numitul T.I., văr al mamei sale, persoană cu pregătire juridică superioară, cu stare materială foarte bună, de profesie medic chirurg.

Prezent în instanță, numitul T.I. a arătat că este de acord cu desemnarea sa în calitate de curator pentru reprezentarea intereselor minorului, pe care îl cunoaște de la naștere.

Reclamantul și minorul, prezenți în instanță, au fost de acord cu numirea lui T.I. în calitate de curator special.

Instanța, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, cu drept de apel în termen de 30 de zile de la pronunțare, a admis cererea și a numit în calitate de curator special al minorului pe numitul T.I., până la numirea reprezentantului legal.

Este corectă soluția instanței?

- a) da, existând interese contrare, minorul trebuie să aibă desemnat un curator special, persoana acestuia fiind acceptată de minor, curatorul prezentând garanții morale și materiale;
- b) nu, curatorul nu a fost corect desemnat;
- c) nu, instanța trebuia să pronunțe o sentință, în ședință publică, susceptibilă de apel în termen de 30 de zile de la comunicare.

20. Transmiterea calității procesuale

A.S. a formulat o acțiune în revendicare, solicitând ca B.V. să fie obligat să îi lase în posesie un teren situat în extravilanul comunei J. Pe parcursul judecării procesului în primă instanță, B.V. a încheiat un contract de vânzare prin care a înstrăinat terenul obiect al litigiului lui C.D. Ulterior, a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, motivând că nu mai este posesorul terenului, deci nu poate fi pârât într-o acțiune în revendicare.

A. Ce ar trebui să decidă instanța cu privire la excepția invocată?

- a) să admită excepția, deoarece pârâtul din acțiunea în revendicare trebuie să fie posesorul imobilului;
- b) să respingă excepția ca neîntemeiată, deoarece, la debutul litigiului, B.V. avea calitatea de posesor al terenului;
- c) să respingă excepția ca tardivă, deoarece nu a fost invocată prin întâmpinare.

Capitolul III

Competența instanțelor judecătorești

41. Nulitatea absolută a hotărârii adunării generale a asociației de proprietari. Competență materială

Prin acțiunea civilă înregistrată la Judecătoria Bistrița, reclamantul M.V. a chemat în judecată pe pârâta Asociația de Proprietari „M”, solicitând instanței să constate nulitatea absolută a Hotărârii Adunării Generale a asociației din data de 17.04.2013 ori, în subsidiar, să dispună de către instanță anularea acestei hotărâri prin care s-a decis prelungirea unui contract încheiat cu un operator de telefonie mobilă în temeiul căruia acestuia i se recunoaște dreptul de a folosi acoperișul blocului, ce constituie proprietate comună.

În motivarea acțiunii s-a arătat că hotărârea s-a adoptat cu încălcarea statutului, întrucât nu a existat cvorumul necesar pentru adoptarea hotărârii de 2/3 din membrii asociației.

La primul termen de judecată, instanța a dispus amânarea judecării, pe considerentul că pârâta nu a fost legal citată la sediul său.

La următorul termen de judecată acordat, instanța din oficiu a invocat excepția necompetenței sale materiale.

La același termen de judecată, Judecătoria Bistrița a declinat competența materială de soluționare a acțiunii în favoarea Tribunalului Bistrița-Năsăud. În adoptarea soluției s-a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 95 pct. 1 C.proc.civ., tribunalul judecă în primă instanță toate cererile care nu sunt date prin lege în competența altor instanțe, fiind instanță de drept comun, potrivit noului Cod de procedură civilă, în timp ce competența de soluționare a cererilor în primă instanță de către judecătoria este strict limitată prin enumerarea inserată de legiuitor în cuprinsul art. 94 C.proc.civ. Cererea de chemare în judecată nu se subscrie din punct de vedere al competenței materiale de soluționare dispozițiilor art. 94 pct. 1 lit. c) C.proc.civ., deoarece se contestă legalitatea desfășurării unei adunări generale a asociației de proprietari, și nu soluționarea unui raport juridic dintre reclamant și asociația pârâtă.

Ce soluție va pronunța tribunalul în procedura de verificare a competenței?

- a) va constata propria competență, în baza art. 95 pct. 1 C.proc.civ.;
- b) va constata necompetența sa materială, în baza art. 94 pct. 1 lit. c) C.proc.civ., va declina competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Bistrița; va constata ivit conflictul negativ de competență și va înainta dosarul Curții de apel Cluj pentru soluționarea conflictului;
- c) va trimite cauza Judecătoriei Bistrița, pe considerentul că aceasta a invocat excepția tardiv, după primul termen de judecată, moment la care nu mai putea constata necompetența.

42. Valoarea obiectului cererii introductive. Cerere reconvențională. Competență materială

Prin acțiunea civilă introdusă la Judecătoria Bistrița la data de 16 martie 2015, reclamantul Ș.A., domiciliat în Cluj-Napoca, strada P. nr. 1, a chemat în judecată pe pârâtu L.C., domiciliat în Bistrița, strada I.C. nr. 8, până la data de 25 aprilie 2015, respectiv domiciliat în Cluj-Napoca, strada M. nr. 5, începând cu data de 26 aprilie 2015, solicitând instanței să constate dobândirea de către pârât, prin contractul de vânzare încheiat la data de 1 iunie 2014 la Bistrița, a unui drept de proprietate asupra autoturismului marca Opel Vectra cu nr. de înmatriculare BN 30 ALY, pentru prețul de 2.500 lei și să dispună radierea autoturismului de pe numele reclamantului.

În motivare s-a arătat că reclamantul a vândut pârâtu autoturismul, însă acesta din urmă refuză transcrierea proprietății pe numele său.

La primul termen de judecată, Judecătoria Bistrița a invocat excepția necompetenței materiale de soluționare a acțiunii și a declinat competența în favoarea Tribunalului Bistrița-Năsăud.

În motivare s-a arătat că ambele capete de cerere formulate de reclamant sunt principale și sunt în strânsă legătură, fiind aplicabile dispozițiile art. 99 alin. (2) C.proc.civ., potrivit căroră, în cazul în care mai multe capete principale de cerere întemeiate pe un titlu comun ori având aceeași cauză sau chiar cauze diferite, dar aflate în strânsă legătură, au fost deduse judecării printr-o unică cerere de chemare în judecată, instanța competentă să le soluționeze se determină ținându-se seama de acea pretenție care atrage competența unei instanțe mai înalte în grad. Prin urmare, întrucât competența materială de soluționare a primului capăt de cerere revine judecătoriei, iar competența de soluționare a celui de al doilea capăt de cerere revine tribunalului, competent a soluționa cauza în întregime este tribunalul.

Care va fi soluția tribunalului în procedura de verificare a competenței?

- a) va declina competența materială în favoarea Judecătoriei Bistrița, va constata ivit conflictul negativ de competență și va înainta dosarul Curții de apel Cluj în vederea soluționării conflictului;
- b) va păstra cauza spre soluționare, reținând competența sa de soluționare a cauzei;
- c) va declina competența în favoarea Judecătoriei Cluj-Napoca.

43. Valoarea obiectului cererii introductive. Cerere reconvențională. Competență materială

Prin acțiunea civilă înregistrată la Judecătoria Baia Mare la data de 25 septembrie 2015, reclamantul S.M. a chemat în judecată pe pârâtu I.I., solicitând obligarea pârâtu la restituirea sumei de 175.000 lei împrumutate la data de 10 ianuarie 2013. În motivare a arătat că împrumutul s-a făcut pe termen de 2 ani, calculat de la data încheierii contractului – 10 ianuarie 2013, prevăzându-se la expirarea termenului contractual plata unei dobânzi în quantum de 30.000 lei. Termenul a expirat fără ca pârâtu să fi restituit sumele la care s-a obligat, al căror total este de 205.000 lei. Prin cerere reconvențională pârâtu a solicitat constatarea nulității absolute a actului intitulat contract de împrumut, invocând dolul.

La primul termen de judecată la care părțile au fost legal citate, pârâtu a invocat excepția necompetenței materiale de soluționare a cauzei.

Ce soluție va pronunța instanța asupra excepției invocate de pârât?

- a) va declina competența materială de soluționare a cauzei în favoarea tribunalului;
- b) va reține cauza pentru judecarea fondului, reținându-și propria competență materială;
- c) va disjunge cererea reconvențională de cererile de restituire a împrumutului și de plată a dobânzii și va declina competența materială de soluționare a cererii reconvenționale în favoarea tribunalului, pronunțându-se pe fond asupra cererii de chemare în judecată.

44. Cerere formulată de mai mulți reclamanți. Instanța competentă

Reclamanții M.V., P.A., M.D., V.O., S.T., B.N. și B.I. au chemat în judecată pe pârâta SC I.C. SRL Mureș, cu sediul în Târgu Mureș, solicitând Tribunalului Bistrița-Năsăud restituirea sumei totale de 250.000 lei achitate cu titlu de avans pentru construirea unor locuințe proprietate personală în beneficiul reclamanților. Astfel, s-a solicitat restituirea următoarelor sume: 40.000 lei pentru reclamantul M.V., 30.000 lei pentru reclamanta P.A., 25.000 lei pentru reclamanta M.D., 35.000 lei pentru reclamantul V.O., 40.000 lei pentru reclamantul S.T., 45.000 lei pentru reclamantul B.N. și 35.000 lei pentru reclamantul B.I.

În motivare s-a arătat că fiecare reclamant a achitat avansul pârâtei în vederea construirii de către aceasta a unui apartament pentru fiecare reclamant în blocul situat în Bistrița, strada T. nr. 30. Pârâta s-a obligat să predea apartamentele la cheie până la data de 25 august 2014, obligație care nu a fost îndeplinită până la data sesizării tribunalului – 10 iulie 2015. În probațiune s-au depus chitanțele de plată a avansului, notificarea colectivă de restituire a sumei de 250.000 lei și răspunsul pârâtei la notificare, prin care aceasta arată că va restitui sumele până la data de 1 iunie 2015.

La primul termen de judecată, pârâta a invocat excepția necompetenței materiale a tribunalului.

Ce soluție va pronunța instanța asupra excepției necompetenței materiale a tribunalului invocate de pârâtă?

- a) va declina competența materială de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Bistrița;
- b) va declina competența materială de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Târgu Mureș;
- c) va constata propria competență de soluționare a cauzei și va soluționa pe fond acțiunea, admitând-o în baza chitanțelor depuse la dosar și a recunoașterii pârâtei în cuprinsul răspunsului la notificare.

45. Rezoluțiune antecontract de vânzare. Competență materială

Prin acțiunea civilă înregistrată la Judecătoria Năsăud la data de 10 iunie 2015, reclamanta P.M., domiciliată în Târgu Mureș, strada P nr. 5, a chemat în judecată pe pârâta A.A., domiciliată în Bistrița, strada A.M. nr. 8, solicitând instanței rezoluțiunea antecontractului de vânzare încheiat la data de 8 septembrie 2011, fără repunerea părților în situația anterioară.

În motivare, reclamanta a arătat că, în calitate de promitent cumpărător, a încheiat un antecontract de vânzare cu pârâta, care s-a obligat să predea reclamantei la data de 10 octombrie 2012 imobilul apartament situat în Năsăud, strada T.V. nr. 10, proprietatea

Capitolul VI

Căile de atac

129. Ordonanță președințială. Termen de apel

La data de 15 iunie 2015, pârâțul M.V. a declarat apel împotriva sentinței civile nr. 10/2015 pronunțată de Judecătoria Năsăud la data de 1 iunie 2015, prin care s-a soluționat cererea de ordonanță președințială formulată împotriva sa de reclamantul T.M.

Instanța de fond a soluționat cererea de ordonanță președințială cu citarea părților, hotărârea fiind comunicată acestora la data de 11 iunie 2015.

Intimatul T.M. a invocat excepția tardivității declarării apelului pe considerentul că apelul s-a promovat cu depășirea termenului legal de 5 zile calculat de la pronunțarea hotărârii.

Față de excepția invocată, apelantul s-a apărat invocând faptul că termenul de apel curge de la momentul comunicării hotărârii, întrucât numai din acest moment partea cunoaște motivele pentru care instanța a respins pretențiile sale.

Care va fi soluția tribunalului?

- a) va admite excepția tardivității și va respinge apelul ca tardiv declarat;
- b) va respinge excepția tardivității, având în vedere că termenul curge de la data cunoașterii motivării hotărârii atacate, și va soluționa apelul pe fond;
- c) va respinge excepția tardivității, considerând că termenul de apel este cel de drept comun de 30 de zile, care curge de la data comunicării hotărârii, și va soluționa apelul pe fond.

130. Apel declarat după împlinirea termenului de apel

La data de 2 iulie 2015, reclamantul G.M. a declarat apel împotriva sentinței civile nr. 820/2015 a Judecătoriei Bistrița, comunicate la domiciliul acestuia la data de 25 mai 2015 și pârâțului M.L. la data de 26 mai 2015.

Prin apelul declarat, reclamantul a solicitat admiterea apelului și schimbarea în parte a hotărârii atacate, în sensul admiterii și a cererii de evacuare a pârâțului, pe lângă cererea de obligare a acestuia la plata chiriei, admise de instanța de fond.

La data de 5 iulie 2015, pârâțul M.L. a declarat apel împotriva aceleiași hotărâri, solicitând admiterea apelului său și schimbarea în parte a hotărârii atacate, în sensul respingerii cererii reclamantului de obligare a sa la plata chiriei imobilului închiriat pârâțului de reclamant pe o perioadă de 1 an, cu menținerea soluției de respingere a cererii de evacuare.

Prin întâmpinarea formulată de pârât față de apelul reclamantului, s-a invocat excepția tardivității apelului reclamantului.

Față de apelul declarat de pârât, reclamantul a invocat excepția tardivității apelului pârâțului.

Care va fi soluția tribunalului?

- a) va admite excepția tardivității ambelor apeluri și, în consecință, va respinge ambele apeluri ca fiind tardiv formulate;
- b) va admite excepția tardivității apelului reclamantului și, în consecință, va respinge apelul reclamantului ca fiind tardiv formulat; va constata ca rămas fără efect apelul declarat de pârât;
- c) va admite excepția tardivității apelului reclamantului și, în consecință, va respinge apelul reclamantului ca fiind tardiv formulat; va analiza pe fond apelul declarat de pârât, reținând că acesta poate fi promovat și după expirarea termenului de apel, în condițiile în care există deja formulat apelul reclamantului.

131. Repunerea în termenul de apel

La data de 31 martie 2015, reclamantul M.I. a declarat apel împotriva sentinței civile nr. 100/30.01.2015 pronunțată de Judecătoria Bistrița, comunicată la domiciliul său la data de 10 februarie 2015, comunicare primită personal de soția reclamantului.

Prin sentința civilă atacată s-a respins acțiunea în revendicare promovată de reclamant împotriva pârâtului P.A.

Prin cererea de apel, apelantul a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, motivând că, în perioada 1 februarie 2015 - 25 martie 2015, apelantul a fost spitalizat la o clinică din Cluj-Napoca în urma unui accident de circulație, fiind în comă până la data de 13 martie 2015. A depus în acest sens la dosar scrisoarea medicală și biletul de externare.

Prin urmare, a solicitat ca tribunalul să analizeze apelul pe fond, apreciindu-l în termen declarat, ca urmare a admiterii cererii sale de repunere în termenul de apel.

Care va fi soluția instanței?

- a) va respinge cererea de repunere în termen, apreciind că s-a promovat tardiv, cu depășirea termenului de 15 zile calculat de la încetarea împiedicării și va respinge ca tardiv formulat apelul declarat;
- b) va respinge cererea de repunere în termen, apreciind că temeiul invocat nu se încadrează în sintagma „motive temeinic justificate”, și va respinge ca tardiv formulat apelul declarat;
- c) va admite cererea de repunere în termen, apreciind că spitalizarea și starea de comă reprezintă motive temeinic justificate ale nedeclarării apelului în termen legal, și va soluționa apelul pe fond.

132. Apel declarat de moștenitorii părții decedate, interesate în promovarea căii de atac

La data de 4 august 2015, numiții L.I. și L.C., ambii domiciliați în Cluj-Napoca, au declarat apel împotriva sentinței civile nr. 125/2015 pronunțate la data de 30 ianuarie 2015 de Judecătoria Bistrița, solicitând admiterea apelului și schimbarea hotărârii atacate, în sensul respingerii acțiunii civile formulate de reclamantul G.M.

Apelanții au arătat că sunt fiii pârâtului L.D., decedat la data de 20 februarie 2015, înainte de comunicarea hotărârii, în Bistrița, unde a avut ultimul domiciliu. Apelații au cunoscut hotărârea atacată odată cu depunerea de către reclamant a hotărârii judecătorești într-un dosar în care apelanții se judecă cu reclamantul.

Prin întâmpinarea depusă, intimatul a invocat excepția tardivității declarării apelului, solicitând respingerea acestuia ca fiind tardiv declarat, întrucât hotărârea s-a comunicat pârâtului la data de 28 februarie 2015, astfel încât, din acest moment, curge termenul legal de 30 de zile pentru declararea apelului. Totodată, intimatul a invocat excepția inadmisibilității apelului, deoarece a fost formulat de o persoană care nu a fost parte la instanța de fond.

Care va fi soluția tribunalului asupra apelului?

- a) va admite excepția inadmisibilității apelului și va respinge apelul ca inadmisibil, reținând că a fost declarat de persoane care nu au fost parte în dosarul de fond. Față de această soluție, nu se mai impune analiza tardivității apelului;
- b) va admite excepția tardivității apelului și va respinge apelul ca tardiv declarat, pe considerentul că termenul de apel curge de la data comunicării hotărârii la adresa pârâtului;
- c) va respinge excepțiile inadmisibilității și tardivității apelului și va proceda la judecarea apelului pe fond.

133. Motive de apel depuse după declararea apelului

La data de 12 mai 2015, reclamantul M.P. a declarat apel împotriva sentinței civile nr. 569/2015 pronunțate la data de 8 mai 2015, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea sa de ordonanță președințială judecată cu citarea părților. În cuprinsul cererii de apel s-a arătat că motivele de apel se vor depune după comunicarea hotărârii atacate. Hotărârea primei instanțe s-a comunicat reclamantului la data de 14 mai 2015.

Primul termen de judecată a apelului s-a stabilit la data de 22 mai 2015. Anterior primului termen, la data de 19 mai 2015, apelantul a depus la dosar motivele de apel, arătând că în mod greșit s-a apreciat că cererea sa de obligare a pârâtului să sisteze lucrările de construcție pe un teren ce formează obiectul litigiului dintre părți în dosarul nr. XXX/2015 nu are caracter urgent.

La primul termen de judecată, intimatul a invocat decăderea pârâtului din dreptul de a-și motiva apelul, deoarece motivele trebuiau depuse odată cu cererea de apel, termenul de apel fiind de 5 zile de la pronunțare.

Care va fi soluția instanței de apel?

- a) va analiza pe fond legalitatea și temeinicia sentinței atacate, luând în considerare motivele de apel formulate de reclamant, apreciind că sunt formulate în termen;
- b) va constata decăderea apelantului din dreptul de a-și motiva apelul și va analiza pe fond legalitatea și temeinicia sentinței atacate fără luarea în considerare a motivelor de apel, numai pe baza probelor administrate la prima instanță, conform art. 476 alin. (2) C.proc.civ.;
- c) va respinge apelul ca nemotivat în termen.

134. Necompetența materială a instanței de fond. Apel

Prin apelul declarat împotriva sentinței civile nr. 125/2015 și a încheierii de ședință din data de 5 iunie 2015, apelantul P.G., domiciliat în Cluj-Napoca, a solicitat în contradictoriu cu

civilă (la 15 februarie 2013), fiind abrogate expres și indirect prin art. 83 lit. k) din Legea nr. 76/2012 privind punerea în aplicare a Codului de procedură civilă. Ca atare, nu prezintă relevanță data începerii procesului și nici data administrării probei testimoniale, în cauză fiind în discuție admisibilitatea probei, iar nu administrarea ei. Chiar dacă proba testimonială, în sine, nu este o probă preconstituită, admisibilitatea ei este insolubil legată de cazurile când legea cere *ad probationem* întocmirea unui înscris. Cu alte cuvinte, pentru a stabili admisibilitatea probei testimoniale, trebuie verificat dacă legea în vigoare la data actului sau faptului juridic supus probațiunii impunea dovada printr-un înscris, caz în care proba testimonială este inadmisibilă.

Răspunsuri greșite: a) și c) – pentru aceleași considerente expuse mai sus.

13. A. Răspuns corect: a) – față de dispozițiile art. 22 alin. (2) C.proc.civ. 1865; aceeași soluție rezultă cu claritate din prevederile art. 135 alin. (1) C.proc.civ.

Răspunsuri greșite: b) – din aceleași considerente arătate mai sus, neavând importanță că Tribunalul Covasna este instanța ierarhic superioară față de Judecătoria Sfântu Gheorghe;

c) – esențialmente eronat, întrucât instanța care soluționează conflictul de competență trebuie să stabilească legea de procedură aplicabilă și să se raporteze la calificarea juridică corectă a cererii deduse judecății, pentru a da o rezolvare utilă și cu forță obligatorie problemei competenței, în coordonate juridice corecte – art. 22 alin. (1) și (4) C.proc.civ.

B. Răspunsuri corecte: b) – caracterul incidental al cererii reconvenționale implică menținerea prorogării de competență și după disjungere, sub imperiul ambelor Coduri [*a fortiori* însă în condițiile noului Cod de procedură civilă, în care cererea reconvențională tardivă se respinge, iar disjungerea se dispune doar dacă acestea întârzie soluționarea cererii principale – art. 210 alin. (2) C.proc.civ.];

c) – pentru motivele expuse anterior.

Răspuns greșit: a) – pentru aceleași motive arătate anterior.

14. Răspuns corect: b) – având în vedere că, în ce privește administrarea probelor, legea nouă este de imediată aplicare [art. 26 alin. (2) C.proc.civ.], dar, în ce privește calea de atac, hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea în vigoare la data la care a început procesul (art. 27 C.proc.civ.), nefiind relevantă legea în vigoare la data pronunțării hotărârii.

Răspunsuri greșite: a) și c) – pentru motivele expuse anterior.

Capitolul II

Acțiunea civilă și participării la procesul civil

15. Răspuns corect: c) – pentru a fi parte în proces, este necesar ca o persoană să aibă capacitate procesuală de folosință [art. 56 alin. (1) C.proc.civ.]; aceasta încetează prin moartea persoanei; din moment ce, la data introducerii cererii de chemare în judecată, B.T. era decedat, se impune admiterea excepției lipsei capacității procesuale de folosință.

Răspunsuri greșite: a) – pentru motivele arătate la lit. b); în plus, dacă partea ar fi decedat pe parcursul procesului, instanța ar fi fost obligată să dea curs solicitării reclaman-tului și să acorde un termen pentru introducerea în cauză a moștenitorilor, astfel cum prevede art. 412 alin. (1) pct. 1 C.proc.civ., și nu ar fi putut suspenda cauza la primul termen;

b) – introducerea în cauză a moștenitorilor unei persoane se poate face doar în situația în care aceasta era în viață la momentul introducerii cererii de chemare în judecată, dar a

decedat ulterior, aspect ce reiese din interpretarea art. 412 alin. (1) pct. 1 C.proc.civ., care se referă la decesul uneia dintre părți, fiind subînțeles faptul că aceasta a decedat după ce a căpătat calitatea de parte, deci după formularea cererii de chemare în judecată; acest text este inaplicabil atunci când persoana era deja decedată la momentul formulării cererii introductive de instanță.

16. Răspuns corect: c) – potrivit art. 56 alin. (1) C.proc.civ., poate fi parte în judecată orice persoană care are capacitate de folosință. Or, pârâta decedând anterior introducerii acțiunii împotriva sa, și-a pierdut prin moarte capacitatea de folosință. Prin urmare, acțiunea s-a promovat împotriva unei persoane decedate, lipsite de capacitate de folosință, ce nu poate fi parte în cauză.

Soluția introducerii în cauză a moștenitorilor poate fi adoptată numai atunci când o parte decedează în cursul judecății, adică după ce dobândește calitatea de parte.

Lipsa capacității de folosință atrage nulitatea absolută a hotărârii pronunțate, conform art. 56 alin. (3) C.proc.civ., nulitatea nefiind condiționată de dovada vreunei vătămări, potrivit art. 176 pct. 1 C.proc.civ.

Răspunsuri greșite: a) și b) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

17. Răspuns corect: c) – din moment ce există deja o hotărâre judecătorească prin care B.P. a fost obligat să îi achite lui A.P. suma de 100 de lei lunar, hotărâre care constituie titlu executoriu, A.P. nu are niciun interes pentru formularea acțiunii din speță, deoarece nu ar putea obține decât un al doilea titlu executoriu pentru aceeași creanță, ceea ce este inutil; calea pe care acesta ar fi trebuit să o urmeze ar fi fost să se adreseze unui executor judecătoresc pentru a pune în executare sentința civilă nr. 123/2015 a Judecătoriei V.

Răspunsuri greșite: a) – potrivit art. 57 alin. (4) C.proc.civ., actele de procedură îndeplinite de cel care nu are exercițiul drepturilor procesuale sunt anulabile, însă reprezentantul sau ocrotitorul legal va putea confirma toate sau numai o parte dintre aceste acte; în speță, având în vedere faptul că cererea de chemare în judecată a fost confirmată de mama lui A.P., excepția lipsei capacității procesuale nu poate fi admisă;

b) – în speță nu există autoritate de lucru judecat, deoarece lipsește identitatea de obiect, prevăzută de art. 431 alin. (1) C.proc.civ.; în procesul finalizat prin sentința civilă nr. 123/2015 a Judecătoriei V., A.P. a solicitat obligarea lui B.P. la plata unei pensii de întreținere, în timp ce în al doilea litigiu a solicitat ca B.P. să fie obligat să execute prima hotărâre judecătorească.

18. Răspuns corect: c) – potrivit art. 57 alin. (2), (3), (5) și (6) C.proc.civ., partea cu capacitate de exercițiu restrânsă nu poate sta în judecată decât dacă este asistată. Actele de procedură îndeplinite de cel care are capacitate de exercițiu restrânsă sunt anulabile. Reprezentantul sau ocrotitorul legal al acestuia va putea însă confirma toate sau numai o parte dintre aceste acte.

Când instanța constată că actul de procedură a fost îndeplinit de o parte cu capacitate de exercițiu restrânsă, are obligația de a acorda un termen pentru confirmarea lui. Dacă actul nu este confirmat, se va dispune anularea lui.

În cauză, reclamanta are capacitate de exercițiu restrânsă, neavând împlinită vârsta de 18 ani, astfel că ea trebuie asistată de reprezentantul legal. Mama reclamantei nu a

confirmat cererea de chemare în judecată până la termenul acordat, astfel că soluția era cea a anulării acțiunii.

Răspunsuri greșite: a) și b) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

19. Răspuns corect: b) – potrivit art. 58 alin. (1) C.proc.civ., curatorul special poate fi numit în caz de conflict de interese între reprezentantul legal și cel reprezentat până la desemnarea unui reprezentant legal.

Numirea curatorului este de competența instanței care judecă procesul, în speță, de competența completului desemnat să judece dosarul nr. xxx/2016. Curatorul este numit, conform art. 58 alin. (3) C.proc.civ., dintre avocații anume desemnați în acest scop de barou, curator neputând fi altă persoană (în speță un medic chirurg).

Nu are relevanță starea materială, morală a curatorului. Totodată, acesta se desemnează de instanță fără a avea relevanță dacă persoana în beneficiul căreia este numit este sau nu de acord cu persoana acestuia.

Răspunsuri greșite: a) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect;

c) – fiind vorba de o măsură de ocrotire, procedura este una necontencioasă, reglementată de art. 527 C.proc.civ. Conform art. 532 alin. (1), art. 533 și art. 534 alin. (2) și (3) C.proc.civ., instanța se pronunță printr-o încheiere, în camera de consiliu, supusă numai apelului, termenul de apel [care, în lipsa unei prevederi speciale derogatorii, este cel de drept comun prevăzut de art. 468 alin. (1) C.proc.civ. de 30 de zile] curgând, prin derogare de la dispozițiile art. 468 alin. (1) C.proc.civ., de la pronunțare, întrucât părțile au fost prezente la ultima ședință de judecată.

20. A. Răspuns corect: b) – art. 39 alin. (1) C.proc.civ. prevede că, dacă în cursul procesului dreptul litigios este transmis prin acte între vii cu titlu particular, judecata va continua între părțile inițiale; prin urmare, vânzarea imobilului pe parcursul litigiului nu face ca B.V. să își piardă calitatea procesuală pasivă;

Răspunsuri greșite: a) – pentru motivele deja arătate;

c) – excepția lipsei calității procesuale pasive este o excepție absolută, care poate fi invocată în orice stare a procesului, în conformitate cu art. 247 alin. (1) C.proc.civ.

B. Răspuns corect: c) – art. 39 alin. (2) C.proc.civ. prevede că succesorul cu titlu particular este obligat să intervină în cauză, dacă are cunoștință de existența procesului; prin urmare, C.D. trebuie să formuleze o cerere de intervenție, devenind astfel parte în cauză și putând să se apere;

Răspunsuri greșite: a) – potrivit art. 39 alin. (3) C.proc.civ., hotărârea pronunțată contra înstrăinătorului produce de drept efecte și contra succesorului cu titlu particular și îi este opozabilă acestuia; prin urmare, dacă B.V. va pierde procesul, hotărârea îi va fi opozabilă lui C.D. și acesta va fi obligat să predea terenul lui A.S.;

b) – din moment ce C.D. este obligat să formuleze o cerere de intervenție în temeiul art. 39 alin. (2) C.proc.civ., este evident că o cerere de intervenție accesorie nu ar mai avea niciun sens.

21. Răspuns corect: a) – stabilirea calității de moștenitor se poate face pe cale judiciară, fără ca persoana respectivă să fie obligată să solicite și ieșirea din indiviziune cu același prilej, având în vedere faptul că o acțiune de partaj presupune tranșarea mai multor aspecte în plus

38. Răspuns corect: c) – potrivit art. 87 alin. (2) C.proc.civ., avocatul care a reprezentat partea la judecarea procesului poate să introducă orice cale de atac împotriva hotărârii pronunțate; prin urmare, în această situație, dreptul de reprezentare al avocatului izvorăște din lege, nefiind necesară o ratificare.

Răspunsuri greșite: a) – în primul rând, ratificarea nu este necesară; în al doilea rând, chiar dacă ar fi necesară, ea ar fi valabilă și în situația în care este făcută cu depășirea termenului de apel, întrucât, prin ratificarea acestuia, se consideră că mandatul a existat chiar de la momentul introducerii cererii de apel;

b) – ratificarea nu era necesară, pentru motivele deja arătate.

39. Răspuns corect: a) – potrivit art. 940 alin. (3) C.proc.civ., judecarea cererii de punere sub interdicție se face cu participarea procurorului, iar, potrivit art. 92 alin. (4) C.proc.civ., procurorul poate exercita căile de atac atunci când a participat la judecată; aceste dispoziții trebuie interpretate în sensul că procurorul poate exercita căile de atac și atunci când participarea sa la judecată era obligatorie, însă, în concret, ea nu a avut loc.

Răspunsuri greșite: b) – pentru motivele deja arătate;

c) – cât timp hotărârea de punere sub interdicție nu este definitivă, nu se poate considera că B. este o persoană pusă sub interdicție și, prin urmare, procurorul nu poate declara o cale de atac în temeiul art. 92 alin. (4) C.proc.civ. pentru apărarea drepturilor sale.

40. A. Răspuns corect: b) – din dispozițiile art. 92 alin. (1) C.proc.civ., reiese că procurorul poate porni o acțiune civilă pentru a apăra drepturile unui minor; prin testamentul a cărui anulare se cere, minorul este instituit legatar cu titlu particular pentru un imobil, astfel că admiterea acțiunii ar fi de natură să îi afecteze drepturile, nicidecum să le apere.

Răspunsuri greșite: a) – pentru motivele deja arătate;

c) – orice cerere poate fi formulată de procuror, dacă este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, fără a fi necesar ca legea să prevadă expres că respectiva cerere poate fi formulată de procuror, aspect ce reiese din interpretarea dispozițiilor art. 92 alin. (1) C.proc.civ.

B. Răspuns corect: c) – art. 93 C.proc.civ. prevede că, în cazul în care procurorul acționează în temeiul art. 92 alin. (1) C.proc.civ., titularul dreptului va fi introdus în proces și se va putea prevala de dispozițiile art. 438-440 C.proc.civ., referitoare la tranzacție; prin urmare, faptul că acțiunea civilă a fost pornită de procuror nu lipsește părțile de dreptul lor de dispoziție;

Răspunsuri greșite: a) – pentru motivele deja arătate;

b) – un minor poate tranzacționa dacă există acordul reprezentantului său legal și, în funcție de obiectul tranzacției, celelalte aprobări cerute de lege; prin urmare, nu se poate afirma că un minor nu poate încheia o tranzacție; cu toate acestea, potrivit art. 81 alin. (2) C.proc.civ., instanța nu va lua act de tranzacție dacă apreciază că aceasta nu este în interesul minorului.

Capitolul III

Competența instanțelor judecătorești

41. Răspuns corect: b) – potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul contestă o hotărâre a adunării generale prin care s-a decis prelungirea unui contract încheiat cu un

operator de telefonie mobilă în temeiul căruia acestuia i se recunoaște dreptul de a folosi acoperișul blocului, ce constituie proprietate comună aflată în coproprietate forțată. Se impută, așadar, asociației pârâte modul deficitar de administrare a blocului de locuit, invocându-se prejudicierea intereselor reclamantului. Decizia privind prelungirea unui contract de închiriere a unui spațiu comun aflat în coproprietate forțată constituie fără îndoială un act de administrare a blocului de locuințe, astfel încât acțiunea în anularea acesteia se încadrează din punct de vedere al competenței în prima ipoteză a normei art. 94 pct. 1 lit. c) C.proc.civ.

Potrivit art. 135 alin. (1) C.proc.civ., conflictul de competență ivit între două instanțe judecătorești se soluționează de instanța imediat superioară și comună instanțelor aflate în conflict. Fiind vorba de un conflict între judecătoria și tribunal, soluționarea conflictului revine curții de apel în raza căreia funcționează instanțele aflate în conflict, ca instanță ierarhic superioară și comună.

Răspunsuri greșite: a) – art. 95 pct. 1 C.proc.civ. este incident numai dacă acțiunea nu se încadrează în enumerarea cuprinsă în art. 94 C.proc.civ.;

c) – art. 130 alin. (2) și art. 131 C.proc.civ. prevăd verificarea competenței materiale de ordine publică la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate. Cum la primul termen pârata nu a fost legal citată, în mod corect verificarea competenței a avut loc la următorul termen de judecată acordat.

42. Răspuns corect: a) – prima cerere, cea de stabilire a dreptului de proprietate asupra autoturismului în favoarea pârâtului, este una evaluabilă în bani, patrimonială, iar în raport de valoarea indicată prin cererea de chemare în judecată, devin incidente prevederile art. 94 pct. 1 lit. j) C.proc.civ., care atrag competența judecătoriei în primă instanță. Cea de a doua cerere este una accesorie în sensul art. 30 alin. (4) C.proc.civ., întrucât soluționarea acesteia depinde de soluția dată cererii de stabilire a calității de proprietar a pârâtului. Aceasta întrucât problema radierii unui autoturism de pe numele unei persoane este condiționată de pierderea calității de proprietar. În aceste condiții, devin incidente prevederile art. 123 alin. (1) C.proc.civ. privitoare la prorogarea legală de competență în favoarea instanței competente să soluționeze cererea principală – Judecătoria Bistrița.

Răspunsuri greșite: b) – art. 123 alin. (1) C.proc.civ. – fiind vorba de două cereri, una principală și una accesorie, de competența unor instanțe diferite, operează prorogarea legală în favoarea instanței competente să soluționeze cererea principală;

c) – art. 107 alin. (1) și (2) C.proc.civ. – regula generală este aceea că acțiunea se introduce la instanța de la domiciliul pârâtului, această instanță păstrându-și competența chiar dacă, ulterior sesizării, pârâtul își schimbă domiciliul.

43. Răspuns corect: b) – potrivit art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ., judecătoria judecă orice alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 200.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști. Potrivit art. 98 alin. (1) și (2) C.proc.civ., competența se determină după valoarea obiectului cererii arătată în capătul principal de cerere. Pentru stabilirea valorii, nu se vor avea în vedere accesoriile pretenției principale, precum dobânzile, penalitățile, fructele, cheltuielile sau altele asemenea, indiferent de data scadenței, și nici prestațiile periodice ajunse la scadență în cursul judecății.

Ca atare, competența se determină în raport de valoarea capătului principal de cerere de 175.000 lei, astfel că devin incidente prevederile art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ., conform cărora judecătoria judecă orice alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 200.000 lei inclusiv.

În privința competenței de soluționare a cererii reconvenționale, este de reținut că, potrivit art. 210 C.proc.civ., cererea reconvențională se judecă odată cu cererea principală. Dacă numai cererea principală este în stare de a fi judecată, instanța poate dispune judecarea separată a cererii reconvenționale, exceptând cazurile în care disjungerea nu poate fi dispusă pentru că legea prevede astfel ori pentru că judecarea ambelor cereri se impune pentru soluționarea unitară a procesului.

Fiind vorba de o cerere în constatarea nulității actului de împrumut ce stă la baza cererii principale, cererile sunt strâns legate între ele și trebuie soluționate împreună, întrucât, dacă se constată nulitatea actului, cererea principală se respinge ca neîntemeiată.

Potrivit art. 123 alin. (1) C.proc.civ., cererile accesorii, adiționale, precum și cele incidentale se judecă de instanța competentă pentru cererea principală, chiar dacă ar fi de competența materială sau teritorială a altei instanțe judecătorești, cu excepția cererilor prevăzute la art. 120 (care se referă expres și limitativ la cererile în materia insolvenței sau concordatului preventiv, ce sunt de competența exclusivă a tribunalului în a cărui circumscripție își are sediul debitorul).

Răspunsuri greșite: a) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

44. Răspuns corect: b) – potrivit art. 100 alin. (1) C.proc.civ., dacă mai mulți reclamânți, prin aceeași cerere de chemare în judecată, formulează pretenții proprii împotriva aceiași părți, invocând raporturi juridice distincte și neafiate într-o legătură care să facă necesară judecarea lor împreună, determinarea instanței competente se face cu observarea valorii sau, după caz, a naturii ori obiectului fiecărei pretenții în parte.

În cauză, prin plata avansului s-a stabilit un raport juridic distinct între părți și fiecare reclamant, având ca obiect obligația de predare a unui apartament (diferit pentru fiecare reclamant) și de plată a prețului (stabilit cu fiecare reclamant).

Prin urmare, competența se determină în funcție de valoarea avansului achitat de fiecare reclamant, solicitat spre restituire, și nu în funcție de suma totală a avansurilor achitate de toți reclamânții.

Cum valoarea avansului solicitat de fiecare reclamant nu depășește 200.000 lei, competența revine judecătoriei, potrivit art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ.

Conform art. 107 alin. (1) C.proc.civ., cererea de chemare în judecată se introduce la instanța în a cărei circumscripție domiciliază sau își are sediul părțile, dacă legea nu prevede altfel. În cauză, sediul părților este în Târgu Mureș.

Prevederile art. 113 alin. (1) pct. 4 și 5 C.proc.civ. referitoare la competența instanței locului unde se află imobilul nu sunt incidente, deoarece dispoziția de la pct. 4 este aplicabilă numai pentru cererile ce izvorăsc dintr-un raport de locațiune a imobilului, iar pct. 5 se aplică în cazul cererilor în prestație tabulară, în justificare tabulară sau în rectificarea tabulară.

Nu sunt aplicabile nici dispozițiile art. 117 alin. (1) C.proc.civ. referitoare la competența instanței în a cărei circumscripție este situat imobilul, deoarece acestea au în vedere exclusiv cererile pritoare la drepturile reale imobiliare. Or, cererea de restituire a avansului nu

constituie o cerere privitoare la un drept real imobiliar, ci reprezintă o acțiune personală derivată din contractul încheiat cu fiecare reclamant.

Nefiind competent material, tribunalul nu poate pronunța o soluție pe fondul cauzei.

Răspunsuri greșite: a) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

45. Răspuns corect: a) – conform art. 101 alin. (2) raportat la alin. (1) C.proc.civ., în cererile privind rezoluțiunea unui contract, pentru stabilirea competenței instanței se ține seama de valoarea obiectului contractului sau, după caz, a părții din obiectul dedus judecății, chiar dacă nu se solicită repunerea în situația anterioară.

În speță, valoarea antecontractului este de 220.000 lei (50.000 lei avansul achitat + 170.000 lei suma rămasă de plată cu titlu de preț).

Fiind vorba de o valoare mai mare de 200.000 lei, competența revine tribunalului, în baza art. 95 pct. 1 C.proc.civ. raportat la art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ.

Acțiunea în rezoluțiunea unui antecontract de vânzare este una evaluabilă în bani, chiar dacă nu se solicită restabilirea situației anterioare. În acest sens a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia nr. 32/2008, incidentă și noilor dispoziții procedurale.

Art. 113 alin. (1) pct. 3 raportat la art. 107 C.proc.civ. consacră o competență alternativă în favoarea instanței de la domiciliul pârâtului sau a instanței locului prevăzut în contract pentru executarea, chiar în parte, a obligației, în speță aceasta fiind în ambele cazuri Tribunalul Bistrița-Năsăud, unde este atât domiciliul pârâtei (Bistrița), cât și locul prevăzut în contract pentru predarea cheilor (Năsăud).

Răspunsuri greșite: b) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

46. Răspuns corect: c) – competența materială se stabilește, conform art. 102 C.proc.civ., la valoarea stabilită după partea pretinsă de reclamant ca fiind exigibilă. Fiind vorba de un împrumut pe 3 ani, adică 36 de rate, de la data la care s-a stabilit restituirea – 15 noiembrie 2013 și până la data promovării acțiunii – 18 noiembrie 2015 s-au scurs 2 ani, astfel că au devenit exigibile 24 de rate. Fiecare rată s-a stabilit la suma de 7.400 lei, astfel că 24 de rate înseamnă o valoare de 177.600 lei. Așadar, conform art. 102 C.proc.civ., competența se stabilește în funcție de valoarea de 177.600 lei.

Raportat la această valoare, competența materială revine judecătoriei, potrivit art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ.

Așadar, competența materială nu se determină în raport de valoarea întregului împrumut și a dobânzii datorate [ce depășește pragul de 200.000 lei prevăzut de art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ.], ci conform art. 102 C.proc.civ.

În privința competenței teritoriale, aceasta se determină, potrivit art. 107 și art. 113 alin. (1) pct. 3 C.proc.civ., în favoarea judecătoriei de la domiciliul pârâților (Judecătoria Beclean) ori a instanței locului prevăzut în contract pentru plata ratelor scadente (Judecătoria Târgu Mureș), întrucât locul executării (al plății ratelor scadente) s-a stabilit la domiciliul oricăreia dintre părțile contractante, alegerea instanței fiind atributul reclamantului, conform art. 116 C.proc.civ.

În această situație, întrucât reclamanta a ales instanța în circumscripția căreia se află domiciliul pârâților, în caz de competență teritorială alternativă, competența teritorială va fi stabilită în favoarea Judecătoriei Beclean, pentru a se respecta manifestarea de voință a reclamantei sub aspect teritorial.

Răspunsuri greșite: a) și b) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

Capitolul VI Căile de atac

129. Răspuns corect: a) – art. 1.000 alin. (1) C.proc.civ. prevede un termen special de apel de 5 zile de la data pronunțării hotărârii, dacă ordonanța s-a dat cu citarea părților. Art. 468 alin. (1) C.proc.civ., care reglementează termenul de drept comun de apel de 30 de zile, se aplică numai atunci când legea nu prevede altfel, adică atunci când nu există o reglementare specială (prioritară în aplicare) care să prevadă un alt termen, respectiv un alt moment al începerii curgerii acestuia.

Conform art. 470 alin. (5) C.proc.civ., numai motivele de apel se pot depune în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii, atunci când termenul de exercitare a apelului curge de la un alt moment decât comunicarea hotărârii.

Fiind declarat cu depășirea termenului legal, apelul nu poate fi examinat pe fond, deoarece, potrivit art. 476 alin. (1) C.proc.civ., numai apelul declarat în termen provoacă o nouă judecată asupra fondului.

Răspunsuri greșite: b) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect; fiind declarat cu depășirea termenului legal, apelul nu poate fi examinat pe fond, deoarece, potrivit art. 476 alin. (1) C.proc.civ., numai apelul declarat în termen provoacă o nouă judecată asupra fondului.

130. Răspuns corect: b) – potrivit art. 468 alin. (1) C.proc.civ., termenul de apel este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, ori de câte ori legea (generală sau specială) nu dispune altfel.

Hotărârea s-a comunicat reclamantului la data de 25 mai 2015, astfel că, de la această dată, a început să curgă termenul legal imperativ de 30 de zile prevăzut pentru declararea apelului. Termenul se calculează pe zile libere, conform art. 181 C.proc.civ.

Termenul s-a împlinit la data de 25 iunie 2015.

După împlinirea termenului de apel, intimatul poate, potrivit art. 472 alin. (1) C.proc.civ., să formuleze apel în scris, în cadrul procesului în care se judecă apelul făcut de partea potrivnică, printr-o cerere proprie care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe (apel incident).

Potrivit art. 472 alin. (2) C.proc.civ., dacă apelantul principal își retrage apelul sau dacă acesta este respins ca tardiv, ca inadmisibil ori pentru alte motive care nu implică cercetarea fondului, apelul incident rămâne fără efect.

Răspunsuri greșite: a) – cu privire la tardivitatea apelului reclamantului, a se vedea explicațiile de la răspunsul corect. Apelul pârâtului nu este tardiv, deoarece, conform art. 472 alin. (1) C.proc.civ., atunci când există apelul reclamantului, pârâtul poate face apel după expirarea termenului de apel, dacă tinde la schimbarea hotărârii primei instanțe. Apelul incident poate fi declarat pe tot parcursul judecării apelului principal. Ca atare, în cauză, problema tardivității apelului declarat de intimat nu poate fi pusă în discuție;

c) – soluția în privința apelului incident, atunci când apelul principal este tardiv, este oferită de art. 472 alin. (2) C.proc.civ., aceasta fiind rămânerea fără efect a apelului incident. Prin urmare, rămânând fără efect, apelul pârâtului nu poate fi analizat pe fond.

131. Răspuns corect: c) – conform art. 186 alin. (1) C.proc.civ., din momentul încetării împiedicării – 13 martie 2015, când a încetat starea de comă a apelantului – curge termenul de 30 de zile pentru a solicita repunerea în termen, precum și termenul legal de apel de 30 de zile prevăzut de art. 468 alin. (1) C.proc.civ.

Răspunsuri greșite: a) – conform art. 186 alin. (2) teza a II-a C.proc.civ., termenul pentru formularea unei cereri de repunere în termenul legal de apel este de 30 de zile, având aceeași durată cu cea prevăzută de art. 468 alin. (1) C.proc.civ. pentru exercitarea căii de atac;

b) – starea de comă ce împiedică partea să fie conștientă, să comunice, constituie motiv temeinic justificat pentru repunerea în termenul legal.

132. Răspuns corect: c) – fiind invocate două excepții, instanța se va pronunța mai întâi asupra acestora, stabilind ordinea soluționării lor, conform art. 248 alin. (1) și (2) C.proc.civ.

În speță, instanța va analiza mai întâi excepția inadmisibilității, în scopul determinării cadrului procesual în care va analiza cealaltă excepție, în situația în care excepția s-ar respinge. Numai în cazul respingerii excepției inadmisibilității, se va analiza excepția tardivității.

Excepția inadmisibilității nu poate fi reținută, deoarece pârâtul din dosarul de fond, parte interesată în a face apel, a decedat după pronunțarea hotărârii, dar înainte de comunicarea acesteia. Apelantii sunt moștenitorii pârâtului decedat, succesori în drepturi ai acestuia, astfel că pot declara apel, preluând drepturile și obligațiile autorului lor.

Nici excepția tardivității nu este întemeiată, deoarece, potrivit art. 469 alin. (1) și (2) C.proc.civ., termenul de apel se întrerupe prin moartea părții care are interes să facă apel. În acest caz, se face din nou o singură comunicare a hotărârii, la cel din urmă domiciliu al părții, pe numele moștenirii, fără să se arate numele și calitatea fiecărui moștenitor. Termenul de apel va începe să curgă din nou de la data acestei comunicări.

Din speță nu rezultă că s-a realizat o asemenea comunicare, ca atare, termenul de apel nu a început să curgă pentru moștenitori.

Întrucât cele două excepții sunt neîntemeiate, instanța de apel le va respinge, procedând la judecarea apelului pe fond.

Răspunsuri greșite: a) și b) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

133. Răspuns corect: a) – conform art. 1.000 alin. (1) C.proc.civ., ordonanța președințială este supusă apelului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților.

Termenul de apel de 5 zile a început să curgă de la data de 8 mai 2015, data pronunțării hotărârii primei instanțe.

Cererea de apel s-a depus la data de 12 mai 2015, apelul fiind, astfel, declarat în termen.

Motivele de apel s-au depus înăuntrul termenului de 5 zile, calculat de la data comunicării hotărârii.

Conform art. 470 alin. (5) C.proc.civ., în cazul în care termenul pentru exercitarea apelului curge de la un alt moment decât comunicarea hotărârii, motivarea apelului se va face într-un termen de aceeași durată, care curge însă de la data comunicării hotărârii. Prin urmare, conform acestui text legal, termenul pentru motivarea apelului, de 5 zile, curge de la data primirii comunicării, respectiv 14 mai 2015.

Răspunsuri greșite: b) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect; în plus, nedepunerea motivelor de apel nu atrage drept sancțiune respingerea căii de atac ca tardivă sau ca nemotivată, ci împiedicarea apelantului de a invoca la judecata în apel motive noi care

nu au fost avute în vedere de prima instanță [art. 476 alin. (2) C.proc.civ.]. A se vedea, în acest sens, și ICCJ, s. I civ., dec. nr. 999 din 3 aprilie 2015.

134. Răspuns corect: b) – conform art. 106 C.proc.civ., instanța legal învestită potrivit dispozițiilor referitoare la competență după valoarea obiectului cererii rămâne competentă să judece chiar dacă, ulterior învestirii, intervin modificări în ceea ce privește cuantumul valorii aceluiași obiect; aceste dispoziții sunt aplicabile și la judecarea căilor de atac.

Așadar, în cererile patrimoniale, orice mărire sau micșorare a cîmîinii obiectului, ulterioară sesizării primei instanțe, nu va putea determina o declinare a competenței după materie în favoarea instanței devenite competente în raport cu noua valoare.

Instanța sesizată inițial rămâne învestită cu judecarea pricinii potrivit competenței verificate prin raportare la momentul învestirii sale.

Ca atare, în temeiul acestui articol, competența materială a instanței este determinată de valoarea pretențiilor indicată în cuprinsul acțiunii introductive. În speță, în raport de valoarea inițială indicată prin acțiunea introductivă, de 150.000 lei, competența revine judecătorei, potrivit art. 94 pct. 1 lit. k) C.proc.civ.

Sub aspect teritorial, în cauză, competența este una alternativă, stabilită în favoarea instanței de la domiciliul pârâtului (Judecătoria Beclean) sau a instanței locului prevăzut în contract pentru executare (Judecătoria Cluj-Napoca, fiind vorba de executarea unor lucrări la un imobil situat în Cluj-Napoca), alegerea instanței revenind reclamantului, potrivit art. 116 C.proc.civ.

Răspunsuri greșite: a) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.

135. Răspuns corect: b) – întrucât în cursul judecării pârâtul a adus la cunoștința instanței și părții adverse schimbarea domiciliului, în condițiile art. 172 C.proc.civ., citarea acestuia trebuia să se realizeze la noul domiciliu, cât timp pârâtul nu a avut termen în cunoștință (în speță se indică faptul că pârâtul nu a fost prezent la vreun termen de judecată, iar citarea sa s-a realizat prin afișare la fostul domiciliu). Conform regulii generale cuprinse în art. 480 alin. (3) C.proc.civ., în cazul în care se constată că, în mod greșit, judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citată, instanța de apel anulează hotărârea atacată și judecă procesul, evocând fondul.

Derogator, potrivit aceluiași articol, instanța de apel anulează hotărârea atacată și trimite cauza spre rejudecare primei instanțe, atunci când părțile au solicitat în mod expres luarea acestei măsuri prin cererea de apel ori prin întâmpinare.

Întrucât, în cauză, apelantul a solicitat judecarea cauzei pe fond, iar intimatul prin întâmpinare s-a opus admiterii apelului fără a solicita rejudecarea cauzei de prima instanță, în ipoteza admiterii apelului, în speță trebuie aplicată regula generală prevăzută de art. 480 alin. (3) C.proc.civ.

Așadar, trimiterea spre rejudecare nu poate opera, cât timp nici apelantul, prin cererea de apel, și nici intimatul, prin întâmpinare, nu au solicitat trimiterea cauzei spre rejudecare. În lipsa unei asemenea cereri, se aplică regula generală, aceea a reținerii cauzei de instanța de apel pentru judecarea fondului, după admiterea apelului și anularea hotărârii instanței de fond pentru nelegala citare.

Răspunsuri greșite: a) și c) – a se vedea explicațiile de la răspunsul corect.